

ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ПОШИРЕННЯ УРАЖЕННЯ ОМЕЛОЮ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ М. ЧЕРКАСИ

В результаті діяльності людини формується величезна кількість відходів, зберігання яких представляє серйозну небезпеку для довкілля. Проблема твердих побутових відходів в даний час є однією з глобальних проблем людства. Людство на межі кризи: кількість сміття постійно зростає, а місця для звалищ стає все менше. Найгостріше ця проблема стоїть перед жителями міст. В рамках визначеної проблеми особливе місце займає проблема несанкціонованих сміттєзвалищ, які погіршують екологічну ситуацію та впливають на здоров'я мешканців. Проблему повинні вирішувати служби комунального господарства, проте, недостатня вивченість ситуації, відсутність моніторингу, незадовільна робота щодо підвищення рівня екологічної культури населення, ускладнюють виконання задачі. Спостерігається тенденція до збільшення розмірів старих звалищ та появи нових, в яких переважає сміття, що має дуже тривалий термін зникнення під дією природних факторів. Смітники забруднюють природні ландшафти, являються джерелом забруднення струмків та річок, змінюють склад рослинного та тваринного світу. Вони є притулком для бездомних тварин, які можуть поширювати небезпечні інфекційні захворювання.

Відходи, щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий, вважаються безхазяйними. З метою запобігання або зменшення обсягів утворення відходів виявлені безхазяйні відходи беруться на облік. Порядок виявлення та обліку безхазяйних відходів визначається Кабінетом Міністрів України. Для виявлення та обліку безхазяйних відходів Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, а також органи місцевого самоврядування утворюють постійно діючі комісії з питань поводження з безхазяйними відходами. Відходи, щодо яких встановлено власника, беруться на облік відповідно до вимог Закону України «Про відходи». Відходи, повернуті юридичній особі, обліковуються за встановленою вартістю з одночасним збільшенням додаткового капіталу такої юридичної особи. Власники або користувачі земельних ділянок, на яких виявлено безхазяйні відходи, зобов'язані у п'ятиденний строк повідомити про них місцеві органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Звернення про факти виявлення безхазяйних відходів розглядаються на засіданні комісії. У разі отримання звернення комісія зобов'язана визначити кількість, склад, властивості, вартість відходів, рівень їх небезпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини та вжити заходів для визначення власника відходів. У разі потреби для визначення власника безхазяйних відходів та їх оцінки можуть залучатися правоохоронні органи, відповідні спеціалісти і експерти. За результатами своєї роботи комісія складає акт, що передається до місцевої державної адміністрації чи органу місцевого самоврядування для вирішення питання про подальше поводження з безхазяйними відходами або про передачу відповідних матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи.

Метою даної роботи було дослідити несанкціоновані сміттєзвалища м. Черкаси, дати їм екологічну оцінку. Для досягнення мети необхідно було вирішити такі задачі: виявити місця локалізації несанкціонованих сміттєзвалищ в межах населеного пункту; вивчити кількісні та якісні параметри сміттєзвалищ; розробити практичні рекомендації розв'язання проблеми.

В ході роботи було досліджено 5 ділянок: вул. Менделєєва-Цюлковського, вул. Конєва (колишній полігон), лісопаркова зона за магазином «Лісовий», перехрестя вул. Кавказької-Пожежного узвозу і вул. Гагаріна до Парку 50-річчя Радянської влади. Найбільш забрудненою виявилася дослідна ділянка №3 (лісопаркова зона за магазином «Лісовий»), найменш – дослідна ділянка №5 (вул. Гагаріна до Парку 50-річчя Радянської влади). Морфологічний склад сміттєзвалищ: найбільше пластик, скло, папір, поліетилен, органічні відходи, метал, гума.

За даними Відділу екології Департаменту житлово-комунального комплексу Черкаського виконавчого комітету в Черкасах є несанкціоновані сміттєзвалища (окрім досліджуваних) на перехресті вулиць Грузиненка – Пожарського, вул. Кірова, 2, прибережна смуга в мікрорайоні «Дахнівка», територія лісосмуги вздовж берегу р. Дніпро, від вул. Гагаріна до захисної дамби, вул. Пацасва, 51. Не виявлено сміттєзвалищ на перехрестях вулиць Хрещатик-Франка, Хрещатик – пров. Маяковського, Ільїна-Можайського, Ватутіна-Чехова, Ватутіна-Рябокonia, Пастерівська-Невського, вул. Котовського (біля магазину «Бріг»). Це свідчить про те, що проблема з часом вирішується і на даний момент йде вдала боротьба з стихійними сміттєзвалищами.